

1984

Vandaag was ik eventjes terug op mijn oude school. Eerst Vissering (1982-1984) en daarna Vellesan (1985-1986). Dat is dus alweer enige tijd geleden. Zo'n 35, 36 jaar.

Maar het was leuk er weer eens te zijn en nog leuker de aanleiding ertoe.

In 2024 bestaat het Vellesan college 40 jaar en dat moet worden gevierd. Met een boekwerk en als het meezit een aantal reünieavonden. Toen de berichten tamtam op stoom kwam in de lokale media en facebook besloot ik me gelijk aan te melden voor de nieuwsbrief via de site www.onsvellesan.nl. Ik waagde er ook maar een mailtje aan bij de initiatiefnemers of ik nog iets kon betekenen. Tsja met het bezoeken van drie van de vier scholen (Hugo de Groot MAVO, Vissering SG, HAVO en dus Vellesan college) kon ik ook wel een en ander vertellen over de tijd die ik er beleefd had. Dat ging overigens met horten stoten. De MAVO ging in zes in plaats van vier jaar, maar de twee jaar HAVO en twee jaar VWO doorliep ik wel in de reguliere tijd. De Willem de Zwijger MAVO en de Huishoudschool gingen ook mee in de samenvoeging en op het VWO heb ik ook in die gebouwen les gehad. Een echte Vellesan allrounder dus.

Er kwam via de mail wat contact op gang tussen oud docent Peter van der Kroef en mij en dat resulteerde in een aantal mails waarin ook ruimte was voor onze muzikale smaak. We delen een passie voor the Rolling Stones en het was voor mij ook heel bijzonder dat Peter mij nog kende vanuit mijn Hugo de Groot tijd. Hij kwam daar in 1981 en in 1982 was ik daar klaar. Hij heeft me nooit les gegeven, maar omdat ik toen al zo met muziek in de weer was vond hij in mij soms een gesprekspartner. Hoe leuk is dat? Een afspraak was dus snel gemaakt en dat werd woensdag 25 januari 2023.

En ja, er is veel veranderd sinds 1986 in en rondom het statige gebouw. Het ziet er binnen allemaal heel netjes uit en er is bovendien een flink stuk aangebouwd. In een van de lokalen in die aanbouw voerden wij een gesprek over "mijn" Vellesan tijd en ik maakte er ook kennis met initiatiefnemers en 40 jaar Vellesan werkgroep Hanneke, Klaas en Hein. Mensen die dus in hun vrije tijd bezig zijn 40 jaar Vellesan vorm te geven. Respect.

Van 11:00 tot 13:30 hielden we elkaar bezig en kreeg ik ook nog de "oude" tekenzolder te zien waar zij met zijn vieren werken aan de vormgeving van 40 jaar Vellesan. En laat daar nou ook nog dat drumkitje staan dat er al stond toen ik in 1982 op de Vissering kwam. Potverdomme, dat drumstel waar de veel te jong overleden dichter Menno Wigman nog achter heeft gezeten. Samen met de later bekend geworden striptekenaar en Human Alert brulboei Roel(and) Smit, en Jörgen Spruit, die in de vroege jaren 90 nog in garage/underground groep The Mauverrrs zou gaan drummen. In die groep zaten ook nog de landelijk bekende fotograaf Jan Luitjes (ook ex Vissering en ex-Vellesan), de bekende striptekenaar Ben Westervoerde (de Andre Hazes trilogie Bloed, Zweet en Tranen tekende hij) en mijzelf.

Of ik misschien een bijdrage kon leveren voor de site en/of nieuwsbrief? Tsja mijn scholen kwamen al ruim aan bod in een van de drie boeken *Een leven in 100 singletjes* (Jan Bakker, 2019), dus moest ik even nadenken over een andere invalshoek. Dat bleek niet zo moeilijk....

Drie verschillende scholen in 10 jaar. In opwaartse lijn gelukkig. Op de Hugo was ik nog veel te speels en had bovendien veel moeite met de hoeveelheid aan vakken in de eerste twee klassen. Vanaf de 3^e vervielen er een aantal, maar ook de vierde klas moest ik twee keer doen. Aangezien dienstplicht voor de deur lag besloot ik toch een HAVO vervolg traject in te gaan, kwam zodoende op de Vissering S.G. terecht en die dienstplicht zou dan niet eerder dan in 1984 om de hoek komen kijken. Eerder had ik het op de HAVO wat moeilijk met het tempo, maar na de Kerst vielen er wat kwartjes en ik kreeg aansluiting bij een aantal leerlingen waar ik buiten school mee optrok. Dat was belangrijk, want mijn eigenlijke vriendenkring viel uit elkaar deels doordat ik "wat achterbleef". Die twee jaar VWO pakte ik dus ook mee en pas in 1986 mocht ik me melden in Amersfoort om daar vier maanden "opleidingstijd" afgeblaft te worden door in het groen geklede blafbekken met streepjes op hun

mouwen. Hierna ook nog zo'n 9 maanden parate tijd in Den Bosch. Zelfde laken een pak. Gescreende mannetjes, geen enkele vrouw, die allen waren gecast op hoe hard ze konden blaffen en schreeuwen. En ik moest dat iedere dag aanhoren. En alsof dat nog niet genoeg was, sliep je met zijn 10-en op één kamer. Er was nooit rust.

De overgang van HAVO naar VWO was qua lesstof niet zo groot. De leerlingen waar ik mee omging op de HAVO stroomden ook door en eigenlijk bleef ik alleen veel moeite houden met wiskunde (1), terwijl vakken als Geschiedenis en Aardrijkskunde slechts werden uitgediept met datgene wat ik op de HAVO al geleerd had. Ook qua talen Nederlands, Engels en Duits verliep het vrij vlotjes, want ik had vanwege de MAVO en HAVO al een aantal boeken op mijn boekenlijst staan en ik kwam dan ook bij Nederlands (dhr. Langeveld) op mijn mondeling tentamen binnen met een lijst met 45 boektitels. 25 was het maximum. Langeveld keek ernaar, fronste zijn wenkbrauwen, keek me aan en zei doodleuk:

"Zo Jan, waar zullen we beginnen?"

"Nou, dat maakt me geen reet uit, maar die boeken van de Belg Jeff Geeraerts (Gangreen I – IV) vond ik wel leuk. En Carmiggelt en Bernlef".

Er is geen klassieker besproken, we gingen van het ene naar het andere boek en ruim voor mijn examen zou Nederlands al niet meer fout kunnen gaan. In de klas was ik met mijn 22 jaar veruit de oudste, maar dat voelde niet zo. Met een aantal leraren was het leeftijdsverschil niet eens zo groot en daar kon ik nu wat makkelijker en vrijer mee omgaan. Op de MAVO kon dat echt niet. Vellesan was niet zo'n vrije school als wat de Vissering was, maar met rector van der Kwaak ook hier aan het roer werd het zeker niet te streng.

Inmiddels heb ik zelf drie boektitels op mijn naam staan (*Een leven in 100 singletjes 1, 2 en 3*) en dit jaar komt daar een vierde bij. Het idee alleen al dat een leerling één van die titels op zijn of haar lijst heeft staan, geeft een binnenpretje. En hoe gaan docenten dan hun vragen stellen? Of hoe gaan ze zaken onderbouwen en verklaren? Ik zou graag aanschrijven, dan. Er zit nog een nichtje van mij op het Vellesan, in haar eerste jaar, dus is dat heel goed mogelijk.

Maar ja, dan dat Wiskunde (1). Dat mocht ik in 3 MAVO niet laten vallen van mijn vader, dus werd het boekhouden dat ik gedag moest zeggen. Toen wist ik nog niet dat ik vanaf eind 1987 voor mijn brood met jaarsposten, balans en verlies en winstrekening bezig zou zijn. Bij Hoogovens, Corus en nu nog Tata Steel. Dat is anno 2023 dus nog steeds het geval. En ik voel me daar prima bij.

Op de MAVO ging het qua Wiskunde al mis met een lerares die geen orde kon houden en waarvoor een klas met meer dan twee kinderen al te veel was. Op de HAVO gebeurde precies hetzelfde al was het toen geen lerares, maar een leraar. Een fervent naaktzonneer ook, een fervent knoflookgebruiker, ietwat verstrooid en iemand die allemaal Picassoachtige tekeningen op zijn proefwerk formuleren tekende. Heel bijzonder. Maar voor mij waren de lijntjes x-as, y-as, tangens, sinus en cosinus dus al te veel....

De meesters Pans en van Dalen hebben er op het VWO hard aan getrokken bij mij als het gaat om dat klote vak. Ook volgde ik bijlessen bij een instituut in Santpoort waar van Dalen bijles gaf in Wiskunde en waar dhr. Kloek mensen hielp met hun talen. Ik schoof echter regelmatig aan bij Kloek om verslagen te laten lezen of te laten corrigeren en van gedachten te wisselen over boeken. Kreeg ik weer een wat hoger cijfer, dacht ik, al was meester Gravemaker niet echt warm te maken voor mijn vlijt. Die had wat meer oog voor de meisjes vooraan. En dat kon ie goed, want Gravenmaker en ik hebben iets gemeen: we zijn beiden scheel. Hij kon dus nog beter verschillende mensen tegelijk aan kijken, ik moet het al sinds jongs af aan met één oog doen. De linker is lui en dat is nooit echt te behandelen geweest in de jaren 60. Een handicap die ik al mijn hele leven lang mee draag. Mijn rechter wordt steeds slechter, vandaar een bril die ik voor het eerst pas droeg tijdens mijn diploma uitreiking van 6VWO. Wat me daarvan bijgebleven is, is dat die uitreiking werd bijgewoond door de directeur van de Hugo de Groot MAVO. Die man had mij dus daar zien stuntelen vier, vijf jaar eerder, maar was de eerste die mij hartelijk feliciteerde met het behaalde diploma Atheneum. Iets dat onmogelijk zou zijn, maar toch gebeurde.

Tsja, de vooraan ontluikende tietjes én tietten uit Velsen-Zuid. Ach, ik kon die krullenlul Nederlands ook geen ongelijk geven, want het waren uiteindelijk die meiden waar ik op de HAVO aansluiting bij kreeg, haha.

Muziek heeft in mijn leven altijd een belangrijke rol gehad en dat had het ook in mijn Vellesan periode 1984-1986. Zeker toen in 1984 het debuutalbum van de uit Manchester afkomstige The Smiths verscheen. Een titelloos album met prachtige melancholische liedjes. Er zit geen slecht liedje tussen. Later in dat jaar verscheen er nog een album van de groep. The Smiths. Ik was er zo van onder de indruk, dat ik er mijn HAVO diploma uitreiking voor liet schieten. Helaas ging in 1987 de groep ter ziele, terwijl ze wel geboekt stonden voor Pinkpop. Dat ging niet door en die groep heb ik helaas nooit live gezien.

In mei 1984 werd er op de radio een prijsvraag uit geschreven waarmee je 4 kaarten kon winnen van het concert van The Cure in de Maaspoort te Den Bosch. Ik schreef in en ik won.... En zo toog ik dus met klasgenoten Heleen, Helen en Alfred naar Den Bosch. Terug ging het allemaal nog net qua openbaar vervoer. Het laatste stuk lopend door een donker stuk Driehuizerkerkweg om eerst Helen netjes thuis af te zetten en daarna Heleen aan de Verloren van Themaatlaan. Een paar jaar geleden kocht ik bij platenzaak Mono's te Heemskerk een 2Lp van the Cure, geheel gevuld met opnamen van dat concert. Erg leuk. The Cure ben ik overigens altijd blijven volgen en die zijn nog lang niet uitgespeeld.

Ergens in 1985 vertelde klasgenote Yvonne dat zij met haar jongere broer Meindert (een klas lager) een busreis had geboekt naar een concert van Bruce Springsteen en zijn E-Street band in Parijs. Stade de Colombes. Springsteen.... Ik was niet direct fan, maar zo'n tripje leek me wel wat. Geld was ook niet zo'n probleem, want ik had een goed betaald weekendbaantje bij de Melkfabriek in Velsen-Noord. En zo gooide ik maar in de groep of het okay was dat ik meeding. Vond Yvonne erg leuk en in no-time zat ik bij het reisbureau in Amsterdam die die pakketreis (bus, transfers, concertkaartje) verzorgde. Mijn eerste buitenlandse optreden. En een prima vuurdoop, want Springsteen en Co. gaven een show weg van ruim 3 uur!

Nog geen maand later gingen Yvonne en ik naar het Belgische Torhout/Werchter festival. Er ging vanuit IJmuiden een bus naartoe en de grote regelneef van die bus (en kaarten) was een van de zoons van mijn leraar Engels op de Hugo de Groot, Heijblok. Maarten. Maarten zou ik later nog tegenkomen als basgitarist in een aantal Amsterdamse groepen, waarvan Treble Spankers de bekendste zou worden. Santpoorter Frank Sloos drumde overigens in die groep. En in Loveslug. Een pleuris warme dag in Juli en mijn eerste kennismaking met de uit Athens, Georgia afkomstige groep R.E.M. die daar het festival mocht openen. The Ramones mochten na R.E.M. het veld in Torhout echt wakker schudden. U2 was toen al headliner. Samen met Yvonne gaf ik in 1986 een groot strandfeest toen we geslaagd waren voor ons VWO.

Ook Esther (K.) zou in mijn VWO tijd een echte vriendin worden. Zij woonde in Beverwijk, naast het gezin Kraaijeveld, waarvan vader Frank bekend is met en in the Bintangs. Daar speelt ie, bijna 80, nog steeds in en hij geeft de jonkies nog steeds het nakijken. Esther speelde niet onverdienstelijk harp en zij paste vaak op het huis van de burens als zij in hun tweede huis in Frankrijk vertoefden. Soms was ik daar ook en kon de vele platen luisteren die er in de collectie stonden. Esther ben ik na 1986 helemaal uit het oog verloren, maar een paar jaar geleden, met dank aan facebook, zijn we samen naar een concert van Agnes Obel (Carré) geweest en naar The Decemberists (Paradiso). Yvonne kom ik zo nu en dan in IJmuiden nog wel eens tegen.

In de weekenden was het stappen vaak in De Halve Maan in Santpoort (het huidige bierbrasserie Koster) en op de vrijdagavond in sociëteit d'Arc in Oud-Velsen. Als we echt wilden doorhalen, dan gingen we daarna nog met de fiets door naar Haarlem om in Stalker of Dwiezels/De Hak te dansen op new wave muziek. Wat dat aangaat heeft de periode 1984-1986 enkele prachtige platen opgeleverd hoor. Love van The Cult, This is the sea van The Waterboys, New day rising en Flip your wig van

Hüsker Dü, Psycho candy van the Jesus & Mary Chain (verjaardagscadeautje van Esther K.), Ocean Rain van Echo & the Bunnymen, Tinderbox van Siouxi & the Banshees.... The Smiths noemde ik al. En wat te denken van prachtige singles zoals, Smalltown boy, When the lady smiles, Don't you (forget about me), Shout, Sunday bloody Sunday, You spin me round, Take on me, Love is a battlefield, Love like blood, Road to nowhere, The promise you made, Kiss, What have you done for me lately, Sledgehammer, Bigmouth strikes again, She sells sanctuary, The Reflex, Two tribes..... Een Vellesan reünie in 2024? Ik zal de dansschoenen alvast maar oppoetsen. Laat maar komen!

**Jan Bakker, Vellesan leerling 5 en 6 VWO 1984-1986.
IJmuiden 25-01-2023**

Note: na mijn school- (en diensttijd)....

-Ik ben na mijn schooltijd altijd in IJmuiden blijven wonen en werken (full time). In 1988 kocht ik er mijn eerste huis, inmiddels ben ik aan mijn vierde woning toe. Sinds 2008 weer samen met mijn eerste jeugdvriendinnetje waarvan vanaf juli 2018 als getrouwd stel. Twee bonusdochteren en drie kleinkinderen (0, 6 en 8) rijk.

-Van 1989-1995 was ik als muzikant actief in garage/underground groep The Mauverrrs.

-Van 1996-2003 maakte ik radio bij de lokale zenders Radio Plus en Seaport FM. De programma's Kanaal Kabaal en Canal Grande waren programma's voor en door lokale muzikanten. Ik gaf er ook twee 5-track Cd's van uit met live opnamen uit de radiostudio's.

-In café Camille te Beverwijk had ik een podium om met enige regelmaat dia lezingen te doen van de reizen die ik in de jaren 90 en vroege 20 maakte naar o.a. Nieuw Zeeland (Zuid eiland), Alaska, Kaap Verdische eilanden, Patagonië (Chili), Groenland, Syrië, Jordanië en Marokko

-In 1999 zette ik samen met Henk Tijbosch (Heemskerk) en Johan Brouwer (IJmuiden) 40 jaar popmuziek uit de IJmond in kaart middels 2Cd + boekwerk (discografie). Hieraan gekoppeld in 2003 en 2004 ook nog drie IJmond PopArchief Cd's. In 2011 stelden we een heuse IJmond Pop 100 samen die in november van dat jaar gelijktijdig werd uitgezonden op de drie lokale radiozenders, Radio Beverwijk, Radio Heemskerk en Seaport FM, Velsen in een uitzending van non-stop 9 uur. Johan is in maart 2020 overleden, met Henk heb ik nog steeds contact. Hij is o.a. de vormgever van de boeken die ik schrijf, maar ook een aanjager als het gaat om mooie (culturele) dingen op te pakken.

-Van 2004-2013 organiseerde ik samen met mijn muziekvriend Peter Faas popquizzen in het Witte Theater en strandtent de Instuif (Wijk aan Zee).

-Vanaf 2019 verschenen er drie boeken van mijn hand: Een leven in 100 singletjes deel 1, 2 en 3 (de toegiften).

-In 2023 verschijnt er ook nog een vierde deel, met een hoog Top 100 aller tijden gehalte. Een forse pil waarin ik aan de hand van 100 singletjes en 70 verhalen en verhaaltjes het verleden en heden met elkaar verbindt. En er komen ook nog wat extra's bij dat boek. In ieder geval IN het boek een extra hoofdstuk met nog eens 150 "afvallers" en een aantal popquizjes die thuis te spelen zijn. Voor mijn gevoel ben ik nog niet klaar met schrijven ook.